

NR. 1 JAARGANG 14 APRIL 2002 OPEN RAMEN

Let op!! Ledenvergadering over de coalitie-onderhandelingen op 9 april 2002....

Een nieuwe lente, een nieuw geluid? - Dik Verkuil...2

O Schmerz, hier zittert das gequälte Herz - Marina Brouwer...3

Het programma, het college - Jan Rensen...5

Diep ademen, en dan... - Ton van Oostende...8

Vijf zetels, de cijfers achter het verlies - Sjef Coenen..10

Campagegne Partij van de Arbeid Hilversum - Huub Maureau..12

PvdA moet met Leefbaren samenwerken - Marina Brouwer, Dik Verkuil..14

NOS Journaal uit de bocht bij lijsttrekkersdebat - Dik Verkuil..16

Dudok Arena, het vergeten debacle - Dik Verkuil..17

Dik Verkuil

De lente is al weer begonnen, het vierjaarlijkse feest der democratie is al weer voorbij, en toch is dit pas de eerste Open Ramen van het jaar. We hebben dus genoeg om over te schrijven. Natuurlijk staat dit nummer vooral in het teken van de verkiezingen van 6 maart en de college-onderhandelingen. Jan Rensen namens de fractie en Marina Brouwer namens het bestuur hebben over het resultaat hun visie neergelegd, ook als uitnodiging aan u, de leden, om op 9 april het finale oordeel te komen geven. Ik zou zeggen: wat voor kanttekeningen we ook mogen plaatsen - en het bestuur plaatst de nodige kanttekeningen - voorop staat dat we met Henny Borstlap een kundige wethouder leveren die vanuit een herkenbare sociaal-democratische visie mede vorm geeft aan onze gemeente. Zonder Henny had het resultaat van de onderhandelingen misschien helemaal open gelegen; met haar stond eigenlijk van tevoren vast dat we onze verantwoordelijkheid weer zouden nemen in dezelfde coalitie die er voor 6 maart al was, maar die in feite nog maar net begonnen is.

Deze Open Ramen heeft lang op zich laten wachten. En misschien is het ook wel de laatste althans in deze opzet. Sinds het laatste nummer is er in onze communicatie iets essentieels veranderd doordat we dankzij Jan Rensen nu beschikken over een serieuze website (www.pvdahilversum.nl). Dit werpt de vraag op wat nog de functie van Open Ramen is. De website is superieur voor het brengen van nieuws en blijkt bovendien een nieuw publiek aan te boren. Daar staat tegenover dat Open Ramen nog altijd het enige bindmiddel is met alle leden en dat een blad met een deadline over het algemeen meer afgewogen bijdragen op-

levert dan een volcontinue website. Maar wat is de waarde daarvan? Het blad is de afgelopen vier jaar volgeschreven door een minuscuul groepje mensen. De fractie gebruikte het – afgezien van Sjef en af en toe Krijn – niet voor meningsvorming en verantwoording. En ik heb ook niet de indruk dat de artikelen in ons blad invloed hadden op de fractie, het bestuur of de ledenvergadering. In feite was het gewoon hobbyisme van en voor een paar liefhebbers. Het lijkt me daarom dat we de komende periode moeten nadenken over een vorm van integratie met de website. Als u, lezer, liever vasthoudt aan de huidige vorm en erg hecht aan dit blad, dan horen we dat graag. Ook als u andere ideeën heeft trouwens. Want het kan nog alle kanten op.

***EEN NIEUWE LENTE,
EEN NIEUW GELUID?***

Uitnodiging voor de ledenvergadering

Partijgenoten,
beste vrienden,

hierbij nodig ik jullie uit voor de ledenvergadering op 9 april. We zullen het dan hebben over het verloop van de collegeonderhandelingen. Hoe kijken wij aan tegen het beleidsplan en de portefeuilleverdeling? Vanzelfsprekend is er gelegenheid na te praten over de verkiezingen, de uitslag en de gevoerde campagne.

En natuurlijk zullen we vooruitkijken naar de komende Tweede Kamerverkiezingen en naar onze toekomstplannen. Kom en praat mee!

*dinsdag 9 april
om 20.00 uur
Buurthuis
Ons Gebouw
Havenstraat 139*

Marina Brouwer

Marina Brouwer

*Partijgenoten,
beste vrienden,*

Op de dag dat ik dit stukje schrijf, Goede Vrijdag, met de Matthäus Passion nog in het hoofd, denk ik aan de 'kruisweg' die we de afgelopen weken hebben afgelegd. Gelukkig is onze fractie alweer aan de opstanding, de verrijzenis begonnen terwijl Christus op deze dag de gang naar Golgotha nog voor zich had. Weg met deze profane vergelijking!

Het verhaal begint op 6 maart, de dag van de gemeenteraadsverkiezingen. In de Burgerzaal van het Raadhuis was de trend vanaf de eerste uitslagen al duidelijk: een verrassend verlies voor Leefbaar Hilversum en een minder onverwacht verlies voor ons. Maar hoezeer we het eerste verschijnsel ook toejuichten, ons stemmenverlies kwam door die grote neergang van LH wel in een schril daglicht te staan. We hebben volstrekt niet kunnen profiteren van al die stemmen die aan de neus van Jan Nagel zijn voorbijgegaan. En dat dwingt ons, fractie en bestuur, tot de nodige analyse en zelfreflec-

tie om hieruit een les voor de toekomst te trekken. We kunnen niet volstaan met te wijzen naar de landelijke trend, of met de opvatting dat er voor ons in Hilversum klaarblijkelijk niet meer in het vat zit dan vijf, hooguit zes zetels. Het is kortom weer eens tijd om harde noten te kraken en de mouwen op te stropen.

Toen we onze zakdoeken na het "Wir setzen uns mit Tränen nieder" hadden opgeborgen, doemde direct de vraag op: hoe nu verder? Het bestuur was niet gecharmeerd van een 'natuurlijke' voortzetting van de oude coalitie. Als twee verliezers en slechts één winnaar zonder op- of omkijken weer met elkaar aan tafel schuiven, maak je in feite een lange neus naar de kiezer. Dus kwamen we met de fractie overeen dat D66 mee moest praten. Maar de formateur (of was het de vierde onderhandelaar van LH?) en LH lustten D66 niet, het CDA haakte ook snel af en de Democraten zelf stonden trouwens ook niet zo te trapelen. Wat het bestuur betreft had er nog wel een extra inspanning aan gewijd mogen worden, maar feit is dat we met de 'oude hap' verder

***O SCHMERZ,
HIER ZITTEERT DAS
GEQUÄLTE HERZ***

spraken en verder trouwens behoorlijk onze zin kregen.

Namens het bestuur noem ik twee mitsen en maren bij het overigens geslaagde onderhandelingsresultaat. De tekst over de onderzoeken naar verkeerstunnels draagt –hoewel nog tijdig licht verbeterd- naar onze smaak een veel te nadrukkelijk LH-stempel. (“Was ist die Ursach aller solcher Plagen?”) Vooral het “met kracht aanbevelen bij provincie en Rijk” (of iets dergelijks) van tunnelvoorstellen gaat ons nogal ver. We hebben immers schoorvoetend ingestemd met het onderzoek naar tunnelvarianten, omdat we niet a priori alles wilden blokkeren. En omdat we met de onderzoeksrapporten en de milieueffectrapportages in de hand de tunnels met redenen omkleed kunnen afwijzen. Met de betreffende paragraaf in het collegeakkoord kunnen we ons geen buil vallen, maar het ademt bepaald niet de sfeer van ons verkiezingsprogramma.

Het bestuur heeft ook moeite met onze rekkelijkheid bij de Gijsbrecht-discussie. Wat ons betreft: gewoon plan Wegen uitvoeren, dus eenrichtingsverkeer met vrije fietspaden en de huidige brede stoepen. Het is immers het tweede winkelgebied van Hilversum! De winkeliers die zelf al 18 jaar niet weten wat ze willen, hebben hun tijd opgesoupeerd, en moeten ons met hun geklaag nu niet meer in een positie manoeuvreren met tweerichtingsverkeer, vrije fietspaden en minuscule trottoirs, waar je het met een rolstoel of een wandelwagen wel kunt vergeten.

Het laatste gevecht betrof het wethoudersaantal. ‘Vier natuurlijk’ zeiden fractie en bestuur. We konden ons niet voorstellen dat de oude coalitie ineens een wethouder extra nodig zou hebben.

En bovendien hadden we net van Wouter Bos geleerd, dat de PvdA zuinig moet omspringen met de publieke middelen (alsof Henny de afgelopen jaren iets anders heeft gedaan!). Maar het CDA wilde zijn winst verzilveren en toen moest LH ook nog een onsje meer. En dan kom je op de rare uitkomst van 4,3 wethouders. Een schrale troost: als wij er niet de rem op hadden gegooid, waren het er zeker vijf geworden.

Na deze kritische kanttekeningen (“O Schmerz, hier zittert das gequälte Herz”) wil ik toch vooral benadrukken dat het bestuur loyaal de resultaten van onze onderhandelaars steunt. We hebben de afgelopen weken in gezamenlijkheid geopeerd en al onze kaarten op tafel gelegd. Met het onderhandelingsresultaat, het uitstekende portefeuillepakket van Henny en een fractie die in het duale stelsel kan “vlammen” zetten we onszelf weer op de kaart in Hilversum. Nu de landelijke Partij van de Arbeid nog ...

Ga dus vooral stemmen op 15 mei. Bel ons (zie de achterzijde van Open Ramen) als je met vakantie bent of moeilijk op het stembureau kunt komen. De Partij van de Arbeid heeft onze stem meer dan ooit nodig!

Jan Rensen

In korte tijd heeft de gemeente Hilversum een nieuw college gekregen. Met Henny Borstlap opnieuw als wethouder en met een beleidsplan waarin de PvdA-fractie het verkiezingsprogramma goed tot zijn recht vindt komen. We hebben niet op alle punten onze zin gekregen maar we zijn zeker niet ontevreden met het resultaat.

Om te beginnen hadden we graag D66 betrokken bij de collegevorming. Het zou recht hebben gedaan aan de verkiezingsuitslag. Maar in de nieuwe 'Eliznga-regels' was het aan de grootste partij in de raad de uitnodigingen voor het overleg te doen. Leefbaar Hilversum vroeg het CDA en de PvdA aan tafel. Hoewel ook het CDA aanvankelijk bereidheid toonde D66 bij de besprekingen te betrekken, bleven we uiteindelijk alleen in onze wens. Namens de PvdA verwoordde Henny Borstlap dat als 'een pluis die op tafel blijft liggen. Onze achterban zal straks het totale resultaat beoordelen: met welke partijen, welk programma en welke posten.'

Het programma

Vanaf dat moment verliepen de onderhandelingen soepel en in een prettige sfeer. Formateur Jan Nagel die zich in de discussie over wel of niet ook met D66 praten, nog duidelijk als partij opstelde, nam een zeer neutrale, objectieve houding aan. Het kwam het overleg tussen de delegaties van LH, CDA en PvdA erg ten goede.

LH en CDA hadden op de meeste beleidsterreinen uitgebreide wensen op papier gezet. De papieren inbreng van de PvdA bestond hoofdzakelijk uit steekwoorden, die verwezen naar ons verkiezingsprogramma. Omdat we ons niet hadden vastgelegd op ferme teksten konden we in het mondelinge beraad tot formuleringen komen die dichtbij de door CDA en LH geschreven wensen lagen, maar waarin we een sterke eigen inbreng legden. In het gebruikelijke spel van geven en nemen hoefden we dus niet zoveel te geven (want er stond nog niks op papier) en konden we veel nemen. Het bleek een positie waarin Henny Borstlap en Hans Haselager als belangrijkste woordvoerders zich erg prettig voelden. Dat heeft naar ons idee tot een goed inhoudelijk resultaat geleid.

Een paar belangrijke punten:

* Voor Nieuw Oost worden de structuurvisie en het plan Ruijsenaars naast elkaar gelegd en in overleg met betrokkenen alle voor- en nadelen afgewogen. De sportclubs moeten hun voorzieningen behouden en de ter bestrijding van de kosten van sanering noodzakelijke woningbouw moet wat betreft stedenbouw, duurzaamheid en woningbehoefte passen in het bestaande gebied. Zeer nadrukkelijk en met succes heeft de PvdA erop aangedrongen dat mogelijke verkeersproblemen moeten worden opgelost binnen de bestaande structuur. Geen weg over het ziekenhuis-terrein dus.

* De financiële paragraaf is in alle opzichten erg voorzichtig maar degelijk opgesteld. Dankzij de inspanningen van Henny Borstlap als wethouder van financiën is Hilversum er de afgelopen jaren in geslaagd weer een gezonde gemeente te worden, maar bij lange na nog geen rijke. Bij elke uitgave moeten we dus goed bekijken of Bruintje het kan trekken. Noodzakelijke uitgaven voor welzijn, onderwijs en cultuur moeten in samenhang met andere overwegingen worden

HET PROGRAMMA HET COLLEGE

gedaan. Dat betekent voor onderwijs bijvoorbeeld niet het zonder meer wegwerken van onderhoudsachterstand in alle bestaande gebouwen, maar eerst eens degelijk onderzoeken welk onderwijsbeleid we willen uitvoeren en welke faciliteiten daarvoor nodig zijn.

* Voor de bereikbaarheid van Hilversum worden studies gedaan naar onconventionele oplossingen vooral ten aanzien van het openbaar vervoer. Grottendeels lege joekels van autobussen door de stad jagen werkt niet. Maar daar kleine busjes voor in de plaats zetten is te makkelijk; werkt ook niet. Er moeten echt nieuwe ideeën worden aangeboord. Met dat laatste bedoelen we niet meteen een aantal tunnels. Consequent aan het eerder genomen raadsbesluit hebben we ermee ingestemd dat een studie naar tunnels wordt afgerond. LH heeft daarbij gezegd dat ze naar andere varianten wil kijken dan alleen naar het eigen voorstel. Wij blijven van mening dat het onderzoek zal uitwijzen dat de tunnels niet haalbaar zullen zijn. Dan kan de discussie daarover definitief gesloten worden.

* Alle partijen hebben er bij de burgemeester op aangedrongen dat hij de politie extra zal aansporen tot handhaving van de bestaande regels. De veiligheid op straat moet beter.

De burgemeester legde zelf een zeer forse, structurele financiële claim neer voor verbetering van brandweer en rampenbestrijding. Deze werd vooralsnog niet gehonoreerd. Vanzelfsprekend vinden wij ook dat Hilversum op dit vlak meer dan goede voorzieningen moet hebben, maar voor de organisatie en financiering ervan moet eerst ook in regionaal en nationaal verband naar oplossingen worden gezocht.

* Er zal meer geld worden geïnvesteerd in cultuur. Er moet een oplossing komen voor het verdwij-

nen van de schouwburgfunctie in Gooiland. Wij hebben het beleidsplan laten opnemen dat ook bestaande voorzieningen zoals het Muziekcentrum voor de Omroep beter bij het gemeentelijk beleid betrokken worden. Er komt extra geld voor Theater Achterom. En de verlevendiging van de binnenstad zal vanuit een culturele invalshoek plaatsvinden. Wij hebben het voornemen ingebracht om samen met de betrokken ondernemers plannen te maken voor een vitalisering van de Kerkbrink.

* Het probleem met de Dudok Arena is bekend. Alle partijen vinden dat de sporthal moet blijven en zijn sportfunctie moet houden. Wij hebben wel aangetekend dat ook eens naar de exploitatie van de kleinere sporthallen gekeken mag worden. Misschien valt er in samenhang een oplossing te bedenken die aantrekkelijkere financiële mogelijkheden biedt.

* De stedelijke vernieuwing wordt voortgezet zoals Henny Borstlap als verantwoordelijk wethouder daarmee is gestart. Met ISV-projecten waarbij de duurzame kwaliteit van wonen, ook met betrekking tot zorg en veiligheid voorop staat. Voor wat betreft huisvesting van zorgpersoneel hebben we met succes bepleit dat niet exclusief bij het ziekenhuis wooneenheden moeten worden gebouwd. Ook bij andere zorginstellingen moeten woonmogelijkheden worden gecreëerd.

Het College

Vervolgens kwam een wat lastiger gedeelte: het aantal wethouderszetels. We hebben lang vastgehouden aan onze wens: niet meer dan vier, eventueel te verdelen onder meer personen. Voor LH was dat geen dogma en het CDA wilde meer.

Uiteindelijk - na twee schorsingen en overleg met het afdelingsbestuur - zijn we akkoord gegaan met een compromis van formateur Nagel, gebaseerd op een logisch rekenmodel. Uitgaande van het feit dat de PvdA een wethouderszetel krijgt (voor alle partijen een uitgemaakte zaak) met vijf zetels in de raad, komt dat neer op 0,2 wethouderszetel per raadszetel. CDA krijgt dan met 7 raadszetels 1,4 wethouderszetel en LH met 9 raadszetels 1,8 wethouderszetel. Omdat 0,4 wethouder organisatorisch nauwelijks werkbaar is en om het CDA te belonen met de verkiezingswinst heeft die partij een plusje gekregen: 1,5 wethouderszetel.

Wij konden daarmee leven nadat ook de portefeuillevereiding gunstig uitpakte voor onze kandidaat wethouder Henny Borstlap: grondzaken, binnenstad, volkshuisvesting en het volledige welzijnspakket. Bovendien blijft ze loco-burgemeester. Een portefeuille met een onderliggend beleidsplan waarmee ze zich als PvdA-bestuurder aan Hilversum kan tonen.

Ton van Oostende

Een verkiezingsuitslag, die te denken geeft. Geen Pim Fortuyn in Hilversum, geen winst voor Leefbaar Hilversum en toch, en tochverlies voor de PvdA.

Deze keer dus geen verongelijkte commentaren, waarin uit de doeken gedaan wordt dat het niet aan ons ligt, maar aan die vermaledijde volksmensen, die maar roepen dat alles anders moet, maar toch écht niet in staat zijn het anders te doen.

Deze keer zullen we er niet onderuit kunnen de hand in eigen boezem te steken, zoals dat heet. En dan maar eens goed kijken, vooral naar onszelf.

We hebben nog zo ons best gedaan: mensen gevraagd wat ze de belangrijkste onderwerpen vinden waaraan in de komende periode hard moet worden gewerkt. En dat niet alleen: we hebben ook opgeschreven dat we die zaken zullen oppakken. En ja hoor: we hebben een verkiezingsprogramma waarvan menigeen denkt en sommigen zeggen: tja, wie is daar nou niet voor? Daarmee zijn we de strijd ingegaan, daar hebben we op gehamerd en flyers over uitgedeeld. In de schaarse debatten met andere partijen hebben we gezegd dat de PvdA daar natuurlijk verder aan wil werken, want dat doen we alles toch al. Veel punten waarin we ons onderscheiden wisten we niet op te noemen – sterker nog, die wilden we ook niet opnoemen, want we wisten zo precies wat “het volk” wilde dat we wel oppasten iets anders te melden. Eén puntje: de Onroerend Zaakbelasting was niet echt heilig, maar we zouden ons best doen om die toch niet meer te laten stijgen dan de anderen wenselijk of noodzakelijk achtten.

Wie ons verkiezingsprogramma op de prachtige website van PvdA-Hilversum leest zou niet op

het idee komen dat in de ledenvergadering toch een iets andere klemtoon gelegd werd. Ik ken helaas het programma zo’n beetje uit m’n hoofd, dus mij viel het wèl op. Een echt prima door de redacteur van de site opgemaakt verkiezingsprogramma. Het niet ter zake doende uit de inleiding alsnog geschrappt, zodat de ruimte op pagina 1 net voldoende was. Ik begrijp ook best dat je de lezer niet met ellenlange inleidingen moet lastigvallen. Maar ik zou ervoor gekozen hebben verder op in de site nog eens precies onder woorden te brengen waarin de PvdA zich onderscheidt van de andere partijen.

Drie dingen

Drie dingen zijn op onze website weggebleven, die in het verkiezingsprogramma een plaats hadden gekregen.

Als eerste: onze politieke legitimatie, de zaken waar wij voor staan. Mede om voor onze oude getrouwen herkenbaar te zijn geformuleerd in de standaardzinnen: achterstanden bestrijden – armoede en sociaal isolement voorkomen – er niet mee accoordgaan dat mensen tekortkomen aan kennis en scholing om in de maatschappij te kunnen meedoen.

Het tweede blokje dat sneuvelde was de mededeling dat wij de partij willen blijven die Hilversum bestuurbaar wil houden en dat we de verantwoordelijkheden daarvoor niet ontlopen. Dat moet een punt van discussie met de kiezers zijn: wij roepen VEEL GEDAAN, NOG VEEL TE DOEN, maar we realiseren ons best dat juist datgene wat we gedaan hebben veel weerstanden heeft opgeroepen waarop we nu worden afgerekend. Een verkiezingsprogramma en een campagne is er de gelegenheid voor verklaring en toelichting

***DIEP ADEMHALEN
EN DAN***

te spuien en discussie mogelijk te maken. Nergens heb ik gemerkt dat het propaganda maken betekende: propagandamaken voor onze ideeën en aanpak. Net als alle anderen hebben we geroepen: wat U wilt willen wij ook, stem dus ons.

Het derde punt dat ik gemist heb is het voornemen van de PvdA zorgzaam te willen zijn. Ik had dat bemoeizuchtig genoemd en de ledenvergadering heeft dat blijkbaar niet willen schrappen. Maar de bedoeling is dat onze fractie goed in de gaten houdt wat er allemaal speelt buiten de directe verantwoordelijkheid van Gemeente en College en Raad. "We gaan daar niet over" ontlast ons niet van verantwoordelijkheid. Als er dingen niet gebeuren waarvan wij vinden dat ze wel moeten of als er dingen helemaal fout dreigen te gaan, strijdig met onze idealen, dan verbinden wij ons erop voorhand toe eventueel buiten de formele regels van onze verantwoordelijkheid te gaan. Daar heeft de burger zijn vertegenwoordigers ook voor. Die taak nemen we graag op ons.

Exclusief?

Begrijp me goed: ik denk niet dat alles anders was gelopen, wanneer een paar puntjes op onze website een beetje anders geredigeerd waren. Kom nou – relativeer een beetje. Wat ik wél denk is laten we de komende vier jaar gebruiken om onze partij weer een werkelijke plaats in de gedachtevorming en in de beleidsvoorbereiding te laten spelen. Het is een oude hobby van me om er aandacht voor te vragen dat er m.i. veel te veel energie wegzakt in het politieke management ten koste van de tijd en de aandacht die gestoken moet worden in de bezinning over en het hameren op je uitgangspunten. Verklaar je keuzen: die zijn een praktische uitwerking van je idealen. Willem Witteveen van de beginselcommissie van de PvdA (op zo'n naam alleen al knapt de meerderheid van onze leden af) zei er ooit over: Sociaal-democraten hebben wel een droom van het goede leven, maar geen marsroute naar Utopia. Ze zijn idealistisch èn realistisch ingesteld....Geen enkel sociaal-democratisch uitgangspunt is exclusief bezit van de PvdA.....

Ik vind dat wij het moeten hebben van de kwaliteit van onze vertegenwoordigers, die

iets uitstralen van hun gevoel voor mensen in hun onderlinge afhankelijkheid en verbondenheid: solidariteit, respect, humor en relativiseringsvermogen.

Ademhalen

Ik bedoel maar: diep ademhalen en met een opgewekt gemoed lekker aan het werk. Er is veel gedaan en er moet nog veel gebeuren. Er is geen enkele reden om verdrietig te zijn over de verkiezingsresultaten of over de gang van zaken bij de collegevorming. We hebben weer vijf zetels (weliswaar meer door een spelling van het lot dan door een duidelijke kiezerstrouw) en we hebben weer verse kansen. Het nieuwe bestuur heeft zich met veel élan gemanifesteerd en de nieuwe ploeg in de Raad heeft er weer zin in.

Sjef Coenen

Vijf zetels zijn het geworden. Vooraf, aan de vooravond van de verkiezingen, was ik daar niet ontevreden mee geweest. De gunstige peilingen voor de leefbaren tuimelden over elkaar heen, en er was een sfeer ontstaan om iedereen die het had gewaagd langere tijd bestuursverantwoordelijkheid te dragen, als gevestigd en los geraakt van de achterban neer te sabelen. Dat we het moeilijk zouden krijgen om onze 6 zetels vast te houden, of zelfs te groeien, stond dus, gezien ook wat er zich landelijk aan het ontwikkelen was, wel vast. Ik was op de uitslagenavond dan ook wel op het een en ander voorbereid: het kon nog wel eens minder worden dan vijf zetels. Dat viel nog mee, maar de kater was er desondanks. Vijf zetels was tot daar aan toe, maar verliezen terwijl Leefbaar Hilversum zo'n klap kreeg. Daar had ik niet op gerekend. Nu de kiezer Jan Nagel en de zijnen uiteindelijk eens afrekenende op de kloof die er gaapt tussen de grote woorden en kleine daden, zou dat voor ons toch automatisch winst hebben moeten betekenen. Bij ons als degelijke bestuurderspartij is die kloof immers veel kleiner. Maar nee de rechtse kiezer koos ervoor de VVD niet af te straffen voor het gevoerde zigzagbeleid van de afgelopen jaren of weer terug te keren naar de nestwarmte van het CDA, en de linkse kiezer koos voor het groene imago van D66 of GroenLinks. Althans dat is mijn interpretatie van de cijfers.

Eerst enige feiten

In 1998 haalden we 14% van de stemmen. In 2002 12,5%. Dat was nog net goed voor een vijfde zetel. Want ook deze keer was onze laatste zetel een restzetel. Het was dus niet zo dat we al-

leen onze restzetel kwijt raakten en weer op onze vaste stevige basis van vijf zetels uitkwamen die we in 1994 ook al hadden. We hebben wel degelijk behoorlijk verloren. Dat blijkt ook uit het aantal stemmen. Vier jaar geleden haalden we 5303 stemmen. Nu bij ongeveer dezelfde opkomst nog 4700, zo'n 600 minder dus. Bij een totaal aantal kiesgerechtigden van 65831 neemt dus maar 7% van de Hilversummers de moeite om op ons te stemmen. Kortom, we hebben vier jaar om in elk geval een deel van de 93% die ons niet zo ziet zitten op andere gedachten te brengen. En nog even het volgende voordat we Leefbaar Hilversum als onbetekenende factor terzijde schuiven: Jan Nagel c.s. haalde nog altijd 8599 stemmen in Hilversum. Dat is zo'n 23 %, bijna het dubbele van ons aantal.

Enige details

Opvallend bij een eerste analyse van de cijfers is dat wij ons verlies bijna uitsluitend in Noord en Oost boeken: en dan nog wel in een drietal districten. In Oost, de Maranathakerkbuurt, en in Plan Noord en de Erfgooiersbuurt daalt ons kiezersaandeel met zo'n 6%. Zaten we daar voorheen op zo'n 18 à 19 % en in de Erfgooiersbuurt nog op 23%, nu zakken we daar tot 12 resp 17%. In alle andere districten vallen de plussen en minnen redelijk tegen elkaar weg. Van de 600 stemmen die we verliezen, verliezen we er bijna 500 in Noord en Oost, en maar goed 100 in de rest van Hilversum. Op Trompenberg winnen we, maar net in die gebieden waar we onze campagne-inspanningen hadden geconcentreerd verliezen we. De grote winnaars daar zijn GroenLinks en D66.

VIJF ZETELS DE CIJFERS ACHTER HET VERLIES

Onze campagne

Hebben we dus een slechte campagne gevoerd? Dat kun je natuurlijk niet zomaar beweren. Niemand weet hoe we het bij een andere vorm van campagnevoeren hadden gedaan. Misschien hadden we in Noord en Oost dan nog wel meer verloren. Zeker is dat GroenLinks en D66 daar extra 'gefouderd' hebben. In Oost samen met de vereniging Anna's Hoeve tegen de plannen voor Nieuw Oost en in Noord tegen uitbreiding van het mediapark en tegen mogelijke plannen voor een weg over de hei, waar overigens alleen de VVD vóór was. Wellicht dat een gericht tegenoffensief hier zoden aan de dijk had kunnen zetten. Of zijn we in deze districten waar we vorige verkiezingen nog iets extra's hadden, nu gewoon weer teruggeworpen op onze basis?

In elk geval is duidelijk dat kiezers niet automatisch naar ons toe komen als we het goed doen achter de bestuurstafel. Als dat wel zo was zouden we in het algemeen hogere scores hebben moeten halen. Dat is niet gebeurd. We zullen dus aan een scherper profiel moeten werken. En verder zullen

we in toekomstige campagnes alerter moeten reageren op zaken als Anna's Hoeve. We zullen er alleen nog eens goed over na moeten denken hoe dat moet.

Dichter bij de burger?

Van vele kanten, en vooral ook van ons eigen landelijk partijbureau en centrum voor lokaal bestuur, krijgen wij het verwijt te ver van de burger te staan. Durf de lokale partijen zoals Leefbaar Hilversum nu eens als voorbeeld te nemen. Die zijn veel meer geworteld in de samenleving en weten beter te vertalen wat er onder het volk leeft. Ik heb altijd wat moeite met die ongetwijfeld goedbedoelde adviezen. In de eerste plaats ben ik zelf een burger en praat dagelijks met de mensen om me heen wat er zo in de Hilversumse politiek speelt. Bovendien heb ik de afgelopen jaren nogal wat buurt- en inspraakavonden bezocht waar ik onder "het volk" heb verkeerd. Over het algemeen zijn dat geen massameetings waar je grote hoeveelheden stemmen kunt verwerven, maar waar je vaak moeizaam het algemeen belang hebt te verdedigen tegen een scala

aan deelbelangen. En meestal schitteren de vertegenwoordigers van onze lokale concurrent daar door afwezigheid of blinken uit in stilzwijgen. Bovendien: als al die kandidaten van onze lokale partij zoveel meer geworteld zouden zijn in de Hilversumse samenleving, in het club- en verenigingsleven, dan zouden ze ook allemaal veel meer voorkeurstemmen op zich moeten verzamelen. Uit de uitslag van 3 maart bleek daar niets van. De nummers 3 t/m 9 van de lijst van LH halen niet meer stemmen dan de backbenchers van de andere partijen. Kortom, ik geloof niet dat zij in dit opzicht ons voorbeeld zouden moeten zijn. Ik houd het erop dat het electoraal succes van de lokale partijen toch vooral te verklaren is uit het mobiliseren van onvrede en het handig gebruik maken van de massamedia.

Huub Maureau

Op een avond in november, een wedstrijd uit de Champions League was net afgelopen, belde Dik Verkuil me die me plompverloren vroeg of ik voelde voor een plaats op de lijst van de Partij van de Arbeid in Hilversum. Ik ben afgezien, van enkel uitstapje naar GroenLinks (uit ergernis over het slappe standpunt van de PvdA over Srebrenica onder het kabinet-Kok I) en D66 (lokaal, toen ik nog in Amsterdam woonde) een PvdA-stemmer, hoewel ik me nog nooit actief heb betoond in de partij. Het verzoek kwam als een overval, maar gelukkig werd me niet meteen het mes op de keel gezet. Naast de verwarring van het ogenblik was er ook een vereerd gevoel, hoewel ik me direct afvroeg hoe ik me zou houden onder zoiets als partijdiscipline. Ik heb er een paar weken de tijd voor genomen voor ik werkelijk 'ja' op de vraag kon antwoorden.

Ik heb altijd een grote belangstelling voor politiek gehad, maar dan vooral voor de landelijke en buitenlandse. Sinds ruim tien jaar woon ik in Hilversum, waarin ik de lokale politiek goeddeels aan me voorbij heb laten gaan. Een abonnement op de Gooi- en Eemlander heb ik nooit overwogen, en nu ik hem wel dagelijks in de bus krijg, prijs ik me gelukkig dat ik die krant in de afgelopen 9,5 jaar niet gelezen heb. Afgezien van de krakkemikkige schrijfstijl grossiert de krant in halve waarheden en ik beklag de mensen die voor hun nieuwsvoorziening leunen op dit blad. Wat de Hilversumse politiek betreft heb ik me altijd een buitenstaander gevoeld, en met de ogen van de buitenstaander, wat volgens mij een frisse en gezonde kijk op de dingen geeft, heb ik me voorgenomen als fractieassistent me in de materie in te werken.

Ik stond op plaats 8 op de lijst, een plaats die onder het nieuwe duale stelsel bij slechts één zetel winst en een voortgezet wethouderschap toegang tot de raad zou geven. Het is anders gelopen. Waar lag dat aan? Ik vermoed dat de PvdA-Hilversum zonder een aansprekend thema de verkiezingen is ingegaan, en te kleurloos heeft geopereerd. Zou het niet beter zijn geweest de nadruk te leggen op de financiële soliditeit waar wethouder Henny Borstlap garant voor stond? Het thema zorg en wonen, hoe loffelijk en belangrijk ook, is niet uit de verf gekomen. In de serie interviews in de Gooi- en Eembode herinner ik me dat Patrick van den Brink tamboereerde op de veiligheid in Hilversum. Sommigen in de partij kijken mij wat meewarig aan als ik zeg dat Van den Brink politiek handig opereert en het als lijsttrekker goed deed, zoals het ook een doodzonde schijnt te zijn om zo nu en dan te erkennen dat Jan Nagel de spijker op de kop slaat. Het was wel duidelijk dat Van den Brink de tijdgeest mee had en winst zou boeken, zoals de PvdA de tijdgeest tegen heeft en bij de raadsverkiezingen voor een zware opgave stond, en voor de Kamerverkiezingen houd ik mijn hart vast. Als kop boven het interview dat voorzitter Marina Brouwer in dezelfde Gooi- en Eembode gaf, stond (meen ik) 'PvdA rekt op acht zetels'. Het gewenste zeteltal is natuurlijk geen verkiezingsthema, al weet ik ook wel dat Marina de koppen in een huis- aan huisblad niet dicteert. Belangrijk voor de komende periode lijkt het me om vast te houden aan de dingen waar de PvdA voor staat, ons daar waar mogelijk te profileren, en steeds voor ogen te houden dat ieder besluit, ieder standpunt in korte, heldere bewoordingen moet zijn uit te leggen. Hoe meer woorden ervoor nodig zijn, in hoe meer bochten we ons moeten wringen, des te discutabeler zal de stellingname

CAMPAGNE PARTIJ VAN DE ARBEID HIL- VERSUM

zijn. Daarmee wil ik er niet voor pleiten de populistische weg op te gaan, want ik ben er ook van overtuigd dat de durf om dwars tegen de stroom in te gaan ons op den duur goed zal doen.

De roep die nu klinkt aan het adres van de fractie om de deuren en ramen wijd open te zetten en het oor bij het volk te luisteren te leggen, werd op de laatste fractievergadering van een verhelderende kanttekening voorzien door Max Weeda. Ik kende hem tot voor kort niet. Zijn zwijgzame aanwezigheid op de fractievergaderingen deed hem wat mij betreft per keer aan wijsheid winnen. Vorige week woensdag nam hij voor het eerst in mijn aanwezigheid het woord. Het tijdstip was na elfen, het moment dat iedereen vindt dat de vergadering al lang genoeg geduurd heeft en hoopt dat niemand de zaak nog verder vertraagt door bij de rondvraag het woord te nemen. Max verbrak zijn stilzwijgen en sprak woorden van deze strekking : "Hoed je voor het directe contact met het volk, je komt dan bedrogen uit".

*Marina Brouwer,
Dik Verkuil,
afdelingsbestuur PvdA Hilversum.*

Een ingekorte versie van dit artikel werd eerder gepubliceerd in NRC Handelsblad

Voor de gevestigde partijen bracht 6 maart in elk geval één lichtpuntje. Na acht jaar bleek Leefbaar Hilversum over zijn hoogtepunt heen. De lokale partij van Jan Nagel leverde vijf van haar veertien zetels in.

Dit resultaat illustreert een voor protestpartijen natuurlijke cyclus van opkomst, bloei en verval. Maar het is ook het gevolg van de strategie van de gevestigde partijen in Hilversum, in elk geval van de lokale PvdA. De PvdA Hilversum heeft er de afgelopen collegeperiode naar gestreefd LH bestuursverantwoordelijkheid te laten nemen. De verwachting was dat LH dan zelf zou ervaren dat de bestuurlijke praktijk weerbarstiger is dan zij vermoedde, en de kiezer zou zien dat LH niet in staat is de zaken wezenlijk anders aan te pakken. Die verwachting is volledig uitgekomen.

Voordat de samenwerking tot stand kwam, moest de PvdA Hilversum in eigen kring grote weerstand overwinnen. De samenwerking met LH stortte de afdeling in een crisis. De afkeer van Jan Nagel was even grondig als de weerzin die de landelijke politici nu voelen tegen Pim Fortuyn. Beide waren opgewekt door de demagogie van de succesvolle indringer. Weliswaar was er in Hilversum geen reden tot verontwaardiging over het bespelen van onlustgevoelens over 'de buitenlanders'. Maar het onbehagen werd hier versterkt doordat Jan Nagel gold als 'verrader' van de eigen club. Bovendien stak het de afdeling dat de landelijke PvdA ondanks herhaalde verzoeken nooit stelling nam

tegen LH.

Ook LH was niet makkelijk tot samenwerking te brengen. Toen de partij in 1998 14 van de 37 zetels veroverde, was duidelijk dat zij bestuursverantwoordelijkheid niet kon ontlopen. Nagel sloot een coalitie met de PvdA en de VVD, maar committeerde zich nauwelijks. Hij zette twee zwakke wethouders in het college, onder wie de horeca-ondernemer Arno Haye. Het weerhield Nagel er niet van de andere wethouders te bestoken met verdachtmakingen en verwijten, met als gevolg dat het college al na vier maanden uiteenspatte. Inmiddels had met name Haye geïllustreerd dat een succesvol ondernemer nog niet automatisch een succesvol bestuurder is. Kort voor zijn aftreden onderstreepte hij zijn ongeschiktheid als wethouder nog eens pijnlijk toen hij wilde regelen dat het lokale wegenplan zo werd aangepast dat in elk geval zijn onderneming makkelijk toeganke-lijk zou zijn. Zijn ambtenaren werkten de wijziging echter niet naar zijn zin uit. Het gevolg was dat hij zich in een kort briefje - twaalf taalfouten in twaalf regels - beklagde over hun onwil. Na dit debacle werd een 'regenboogcoalitie' gevormd uit alle partijen behalve LH. Doordat de standpunten van de coalitiegenoten ver uiteenla- gen en zij uit angst voor LH – dat agressief op- positie bleef voeren - verkrampt opereerden, werd ook dit een fiasco. Toen ook de regenboogcoalitie ten val kwam, leek Hilversum onbestuurbaar. Onbestuurbaar, tenzij een college met Jan Nagel gevormd zou worden. De PvdA-fractie besloot hier uiteindelijk samen met het CDA in te stappen, ondanks bittere verwijten van GroenLinks en het toenmalige eigen afdelingsbestuur. Een belangrijk motief om het er toch maar op te wagen was dat Nagel nu zelf wethouder werd. Zoals gehoopt ontstond het meest stabiele en best functione-

***PVDA
MOET MET LEEFBAREN
SAMENWERKEN***

rende college van de laatste jaren. Met de verwijten richting PvdA was afgelopen. En wat al voorspeld was: Nagel werd een heel gewone wethouder en het college voerde gewoon het programma uit van de inmiddels gesneuvelde regenboog-coalitie. LH kreeg geen enkel punt van zichzelf gerealiseerd en Nagel werd, zoals elke wethouder voor hem, mikpunt van de verwijten van ontevreden burgers; dezelfde ontevreden burgers die eerst zijn aanhang hadden gevormd.

In de verkiezingscampagne moest hij zich dan ook bescheiden opstellen. Hij kon slechts drie successen noemen, die hij dan ook telkens weer memoereerde. In de eerste plaats was daar het inderdaad verdienstelijke besluit alle ambtenaren een fiets te geven. In de tweede plaats het besluit tot verdubbeling van het Mediapark, waarvan hij echter alleen de laatste stap – het zetten van de handtekening – had gezet. En in de derde plaats pochte hij dat hij de tunnel onder de heil van de A1 naar het Mediapark op de agenda had gekregen. Maar op wiens agenda? Het project staat op zijn best onderaan het prioriteitenlijstje van het Rijk. De kiezers waren

dan ook niet onder de indruk. Ondanks de nederlaag van LH wil Nagel het huidige college van LH, CDA en PvdA voortzetten. Gezien de superdemocraten die de leefbaren graag pretenderen te zijn, is dat wat merkwaardig. Ze zouden het tot voor kort hebben afgedaan als minachting voor de kiezers. Maar de realiteit blijkt sterker dan de leer. Een andere coalitie zit er alleen in als D66 verleid kan worden mee te doen. De VVD heeft zichzelf buitenspel gezet. In de verkiezingscampagne deed zich het curieuze verschijnsel voor dat de Hilversumse liberalen de rol van LH speelden. Hoewel ze tot voor een jaar steeds in het college zaten, wekten ze de indruk dat het een rotzooitje is in Hilversum, veroorzaakt door jarenlang geknoei en geklungel. Dieptepunt van de campagne was een tegen Nagel gerichte folderactie in een villawijk waar een klein asielzoekerscentrum verrijst. Die grens had Jan Nagel nooit overschreden, en voor hem schakelde de VVD zich hiermee dan ook definitief uit als coalitiepartner. Maar het betekent wel dat de grote verliezer van de verkiezingen weer op het pluche plaatsneemt. En zo gaat formateur Nagel een

doodnormaal college vormen dat doodnormaal zal doormodderen met de doodnormale alledaagse problemen. Zo gaat dat nu eenmaal in Nederland. Ook protestpartijen kunnen daar niets aan veranderen. Het is het beste dat zij dat zo snel mogelijk ondervinden. De gevestigde partijen moeten ze bestrijden door met ze samen te werken.

Dik Verkuil

In de jaren vijftig hield Sal Witteboon, hoofdredacteur van de Radionieuwsdienst ANP, zijn redacteurs te pas en te onpas voor welke zware verantwoordelijkheid op hun schouders rustte. Een klein ploegje van iets meer dan tien redacteurs, zo waarschuwde hij, besliste hoe miljoenen Nederlanders van de wereld om hen heen kennis zouden nemen. Daarom moesten ze zorgen dat ze van alles wat ze schreven goed op de hoogte waren en dat ze zich terdege realiseerden welke psychologische effecten de uitzendingen konden hebben.

Het leidde tot een stijl die we nu als overdreven voorzichtig en onnodig verhullend zouden ervaren. Toch zijn de lessen van Sal Witteboon in essentie nog steeds geldig. Nog altijd beslissen weinigen hoe miljoenen van de werkelijkheid kennisnemen, en nog altijd hoort daar een speciaal besef van verantwoordelijkheid bij. Helaas is dat besef lang niet altijd aanwezig.

Helaas zijn ook wij daar de afgelopen verkiezingscampagne mee geconfronteerd. Bij het lokale lijsttrekkersdebat in het Comenius College was tot mijn verbazing ook Journaalverslaggever Gerrie Eickhof aanwezig. Aan zijn lichaamshouding was duidelijk dat hij er weinig zin in had. Verveeld hing hij in een stoel, en na de pauze leek hij zelfs in slaap gevallen. Een dag later werden we in het Acht Uur Journaal geconfronteerd met het resultaat. Hij had een reportage gemaakt met de boodschap dat Jan Nagel wel in Hilversum zou blijven. Het was immers duidelijk dat hij voor de landelijke politiek veel te licht was. In Hilversum was hij echter koning Eenoog, want de andere fractieleiders waren, zoals Eickhof het uitdrukte, "groentjes en amateurs". "Met zulke tegenstan-

ders heeft hij weinig te vrezen", zo besloot hij het verslag. En terwijl die denigrerende conclusie werd uitgesproken, zoemde de camera in op onze Henny Borstlap, die er op dat moment weinig geïnspireerd bij zat.

Eickhof deed ook een wel terechte vaststelling, de vaststelling dat zo'n avond alleen door de actieve achterban van de partijen wordt bezocht. De duizenden andere Hilversummers die een dag later naar het Journaal keken, moeten dus wel een heel belabberde indruk van onze lokale politici hebben gekregen, en, voorzover ze haar herkenden, zeker van Henny. En dat terwijl Henny – met 16 jaar raadservaring – nu juist geen groentje is, en als wethouder door vriend noch vijand als onkundige amateur wordt gezien. Maar die wetenschap helpt niet. Voor het grote publiek wordt de toon gezet door Gerrie en zijn collega's. En die toon is: Nederland wordt zeker op lokaal niveau geregeerd door op zijn best goedwillende sukkel, die er geen hout van kunnen: geen wonder dat het zo'n puinhoop is in dit land.

Ik heb begrepen dat de zaak besproken is in het kernteam van de NOS, waar onder andere Nico Haasbroek in zit, de hoofdredacteur van het journaal. Mede omdat Ernst Bakker zijn beklag had gedaan was er in de journaalredactie uitgebreid over gepraat. Haasbroek vond het een onaanvaardbare reportage. Eickhof had helemaal geen zin gehad in deze opdracht en hij had van de hele avond niet veel begrepen, maar zijn verslag was ongezien door redacteurs uitgezonden. Nou ja, het speet iedereen natuurlijk weer vreselijk. Maar ondertussen, iets wat op een rectificatie lijkt is bij de TV nooit aan de orde. Zal Gerrie nu zijn lesje geleerd hebben? Het valt te betwijfelen, hij zal zo'n klusje wel ver beneden zijn stand blijven vinden. De macht die de enkeling over de beeld-

NOS JOURNAAL UIT DE BOCHT BIJ LIJSTREKKERSDEBAT

vorming heeft, is sinds de jaren vijftig zeker niet kleiner geworden. Maar het journalistieke ethos dat erbij past, is wel afgenomen.

Dik Verkuil

Het is al weer bijna vergeten, maar kort voor de verkiezingen stond in de commissie Bestuur een debat op de agenda waarvan je als buitenstaander kon verwachten dat het van grote betekenis zou zijn: het debat over het rapport van Twijnstra/Gudde over de Dudok Arena. Het rapport velde een vernietigend oordeel over de lokale democratie. Volgens de opstellers had een combinatie van te ambitieuze plannen, ontoereikende financiële onderbouwing, wanbeheer en gebrek aan politieke controle geleid tot miljoenentekorten. Zeker gezien de algemene onvrede over het bestuur in Nederland had dit een serieuze bespreking verdiend. De lokale politici hadden de vraag moeten stellen of het rapport wel deugde, en zo ja, waarom het dan fout was gegaan en wat eruit te leren viel.

Maar de betreffende commissievergadering werd een beschamende vertoning. De relevante vragen werden niet gesteld. In plaats daarvan wezen de fracties als vanouds met de beschuldigende vinger naar elkaar. Hans Haselager probeerde nog te berde te

brenge dat het vooral hoorde te gaan over de lessen voor de toekomst, maar hij werd niet gehoord. Na een avondje ruzie maken werd de zaak als afgedaan beschouwd. In de plenaire raad kwam het rapport niet meer aan de orde. Ook in de verkiezingscampagne bleef het stil rond de Dudok Arena. GroenLinks probeerde de actuele besprekingen die het college erover voerde met het ROC Amsterdam nog verdacht te maken, maar een serieus thema werd het niet.

Een beperkt onderzoek

Daarom stel ik de zaak hier nog maar eens aan de orde. Ik heb begrepen dat het Twijnstra/Gudde-onderzoek op een aantal punten van dubieuze kwaliteit is. Vermoedelijk omdat het rapport niet te veel mocht kosten, bleef de onderzoeksopzet beperkt. De onderzoekers baseerden zich alleen op schriftelijke bronnen, die ze pas achteraf in een paar gesprekken met hoofdrolspelers toetsten. Daardoor is een vertekend beeld ontstaan. Zo benadrukken de onderzoekers dat nog voor de bouw van de Dudok Arena tweemaal is gewaarschuwd voor de grote

DUDOK ARENA HET VERGETEN DEBACLE

financiële risico's en de wankelende onderbouw. Dat wekt de indruk dat college en raad de gevaren willens en wetens hebben genegeerd. In feite echter speelden de waarschuwingen geen rol; de betrokkenen kunnen ze zich niet eens herinneren. De algehele stemming was dat Hilversum met de Dudok Arena iets groots en moois ging realiseren; tegengeluiden waren er nauwelijks. Het rapport bevat voorts geen deugdelijke politieke analyse van het wanbeheer na de bouw van de Arena. Het vermeldt nauwelijks iets over het machteloze optreden van de eerst verantwoordelijke wethouder B. Mooijen, die de zaken maar op hun beloop liet, en over het onvermogen van zijn collega's en zijn eigen fractie in te grijpen.

Olympische allure

Toch lijken twee hoofdconclusies uit het rapport me onweerlegbaar. In de eerste plaats lieten college en raad zich te makkelijk meeslepen door hun enthousiasme. De ambitie was een sporthal van olympische allure te bouwen. Gezien de schaal van de gemeente Hilversum en het primaire doel van de sporthal – overdag en doorde-weeks gymnastiekruimte voor het onderwijs, 's avonds en in het weekeinde een hal voor algemene sportbeoefening – was dat te hoog gegrepen en de bouwkosten vielen dan ook te hoog uit. Vervolgens werd nogal makkelijk gedacht over de financiering. Men besloot de publieke functies van de Dudok Arena vooral te bekostigen met commerciële activiteiten. Het onderwijs en de sportclubs moesten worden gefinancierd uit de kroeg. Bijna zeventig procent van de opbrengsten moest komen uit horeca, fitness en squash.

De tweede onweerlegbare conclusie is dat na de bouw de kosten door mismanagement en poli-

tieke passiviteit snel uit de hand liepen. De ene na de andere incapabele en overbetaalde manager liet de zaak in de soep lopen, en de raad van commissarissen en de meest betrokken wethouders keken machteloos toe.

Lokaal chauvinisme

De vraag waar het op aankomt, en die in het rapport nauwelijks wordt aangeroerd, is waarom dit alles kon gebeuren. Het debacle met de Dudok Arena is bepaald niet uniek. Heel veel gemeenten hebben dit soort uit de hand gelopen projecten. Vaak wordt dat geweten aan de monistische lokale bestuurscultuur. Doordat de raad niet zou functioneren als tegenspeler en controleur van het college, zou het tegengeluid ontbreken. Het kan zijn dat dit in het algemeen juist is, maar in Hilversum is het niet aan de orde. Met LH hadden we hier juist een krachtige oppositie, die altijd op zoek was naar mogelijkheden het college in een kwaad daglicht te stellen. Maar op dit punt, waar het echt misliep, hield de club van Jan Nagel zich stil. Dat komt door de aard van haar oppositie. Nagel riep wel graag dat het lokale bestuur te duur was, maar kwam daarbij niet verder dan makkelijke uitspraken over het volgens hem te hoge aantal ambtenaren en het te grote aantal wethouders. Als het erop aankwam, keek LH helemaal niet kritisch naar de uitgaven. Het was altijd weer gecharmeerd van geldverslindende projecten. En ja, daarvan was de Dudok Arena er natuurlijk een van. Daar komt bij dat de Dudok Arena een typische uiting van lokaal chauvinisme was, en juist ook dat lokale chauvinisme is heel kenmerkend voor LH. LH is bij uitstek de partij die Hilversum groot wil maken. En daarbij kijkt ze niet op een paar honderd miljoen euro meer of

minder. Een tunnel onder de hei, een ondergrondse spoorbaan met erboven wegen en gebouwen, een ondertunnelde ringweg: het moet allemaal kunnen, en als het niet lukt, is het de schuld van de andere raadsfracties die de Hilversumse zaak niet krachtig genoeg bepleiten bij het Rijk.

Dat het beheer van de Dudok Arena vervolgens faalde, had veel te maken met de politieke constellatie in de vorige raadsperiode. VVD-wethouder B. Mooijen kon het probleem niet aan. Zijn collega's wisten het, en zijn fractie wist het, maar hij werd ontzien omdat er geen alternatief voor hem was. De regenboogcoalitie kon niet zonder de VVD, een alternatieve coalitie met LH was lange tijd geen reële optie en de VVD-fractie beschikte niet over een vervanger. Wat dat betreft is het goed dat nu de mogelijkheid bestaat wethouders van buiten de raad aan te trekken.

De les van Wouter Bos

Levert dit alles nog lessen voor de toekomst op? De allesoverheersende les lijkt me dat de lokale politiek zich niet moet laten meeslepen door 'olympische dromen'. Hilversum hoeft niet 'op de kaart gezet'

te worden. Het is geen wereldstad, zal dat ook niet worden en elke poging het er wel van te maken zal alleen maar ellende opleveren. De problemen en de mogelijkheden van de gemeente zijn bescheiden, en ook de oplossingen en ambities moeten bescheiden zijn. Als een school een sporthal nodig heeft, moet die voldoen aan de algemene normen die daarvoor gelden; een klimmuur – om maar eens wat te noemen - hoort daar niet bij. Dat geldt voor alle partijen, maar in het bijzonder ook voor ons. Tijdens de bijeenkomst die we hadden met Wouter Bos was er één uitspraak van hem die me in het bijzonder trof: juist de PvdA moet laten zien dat het gemeenschapsgeld bij haar in goede handen is. Dat mogen we de komende raadsperiode inderdaad wel benadrukken.

colofon

redactie: Dik Verkuil, Sjef Coenen, Ton van Oostende

vormgeving: Marijntje van Vilsteren

redactieadres: Wezellaan 27, 1216 EA Hilversum, tel 6400395

bestuur afdeling: Marina Brouwer, voorzitter, Mauritslaan 35, 1211 JZ Hilversum, tel 6281632

Ben Hammer, secretaris, Geuzenweg 12A, 1221 BT Hilversum, tel 06-50610216

Menno Nieuwenhuize, penningmeester, Boreelstraat 21, 1215 CB Hilversum, tel 6423959

fractievoorzitter: Hans Haselager, Ampèrestraat 28, 1221 GJ Hilversum, tel. 6422101

wethouder: Henny Borstlap, Burg. Schooklaan 12, 1217 LZ Hilversum, tel 7721593

afzender: PvdA afdeling Hilversum, Lorentzweg 141, 1223 HN Hilversum.

Via Internet: homepage van de afd.: <http://www.pvdahilversum.nl>